

[Niels Frederiksen.]

gjorde sig gældende ogsaa for de Udtalelsers Vedkommende, der angik det danske Landbrug. Overalt sporede man i de ledende Mænds Udtalelser en vis Tro paa, at vi nu paa mange Omraader i Landbruget var over den værste Krise. I den Debat, der forleden Dag blev ført i dette høje Ting, fremkom Bemærkninger i samme Retning, at man nu var af den Opfattelse, at Landbrugskrisen i det store og hele var overstaaet, og at de besiddende Landbrugere nu stod overfor en Opgangstid, der gav Udsigt til lysere og bedre økonomiske Tilstande. Disse Udtryk for Tilstanden kan maaske betragtes som begrundende dette Lovforslags Overflødighed. Jeg vil dog for mit Vedkommende og paa Forslagsstillerens Vegne sige, at hvor nødvendigt det er at søge gennemført en Lovgivning som den foreslaaede, afhænger selvfølgelig af, hvorledes man bedømmer Forholdene i Landbruget, og hvem man tilsigter ved Lovgivningen at hjælpe og støtte. Og der forekommer det mig, at vel er der en hel Del rigtigt i de Betragtninger, der gøres gældende, gaaende ud paa, at Forholdene i Landbruget er bedre, og jeg tillader mig at tro, at Landbrugskrisen i det væsentligste er overstaaet i de Tusinder af Landbrugeres Hjem, som ikke er ramt af Kronestigningens Gældsbyrde. Jeg tillader mig at tro, at som Prisforholdene har været i det Aar, der er gaaet, efter hvad Høstaaret har givet i Udbytte, og som Tilstanden i Landbruget i Almindelighed er, er der vel neppe nogen af de Landbrugere, der sidder med deres Ejendom fra gammel Tid under normale Gældsforhold, der har noget at beklage sig over driftsmæssigt. Men det er jo heller ikke den Del af det danske Landbrug, man gennem Lovgivningen om Krisehjælp har haft Adresse til. Hvis man derimod mener, at Landbrugskrisen gældsmæssigt er over det værste Punkt, saa tror jeg, man tager fejl. Den, der mener, at et godt Høstaar og bedre Priser en Tid er i Stand til at hjælpe over det værste for de Landmænd, der sidder gældbetyngede, skyldende mere, end de ejer, hæftede for al deres Tid overfor deres Prioritetshavere, han overvurderer fuldkomment et godt Høstaars og en midlertidig Prisstignings Betydning for Landbruget som Erhverv.

Efter min Opfattelse var det, at Kronen gik i Pari, efter at den i lang Tid havde været nede i en lav Kurs, et økonomisk Slag, der ramte Tusinder af Landbrugere, et Slag, som der skal et helt Slægtled til for at borteliminere. Indenfor

det radikale Venstre har vi den Opfattelse, at netop derfor maa vi fastholde Betimeligheden og Nødvendigheden af den Lovgivning, som gaar ud fra, at de Borgere i Landet, som ved Kronestigningen er økonomisk lamslaet, som ikke kan hjælpes ved en midlertidig Prisstigning og et godt Høstaar, staar for Fald, for Sammenbrud i det Øjeblik, et daarligt Høstaar eller Uheld rammer dem, saaledes som vi alle i Landbruget periodevis er udsat for det. Jeg ser ikke rettere end, at Virkningen af den øjeblikkelig forbedrede Tilstand i det danske Landbrugserhverv retteligst maa bedømmes paa den Maade, at det er en *Hjælp* over Krisen, driftsmæssigt set, for alle dem, der har deres Økonomi i Orden. Men det er en *Udskydning* af de Vanskeligheder, som Kronestigningen skabte for Tusinder og atter Tusinder af unge danske Landmænd, og for dem er en Lovgivning som den her foreslaaede lige saa paakrævet i Dag, som den har været hidtil. Jeg betragter det som et Held, at dette gode Høstaar og denne Stimulans i Priserne netop i dette gode Aar har bidraget til, at den Brug af Akkordloven, som her foreslaas, ikke har været saa tiltrængt, som den vilde have været, hvis Forholdene havde været anderledes. Jeg er overbevist om, at dette høje Tings Medlemmer vilde erfare, at havde Høstaaret i Aar været ringe og Priserne sløje som forrige Aar, da vilde Trangen til en Gældsordning for Tusinder af Landbrugere i Danmark klart og tydeligt være kommet frem. Men ingen ved, hvordan næste Aar bliver, og Svingninger i Høstaarets Udbytte og i Priserne har Landbruget altid været udsat for. Hvis man bedømmer de foreliggende Forhold og Tilstande i Landbruget saaledes, som jeg paa mit Partis Vegne har givet Udtryk for, vil man forstaa, at en Lovgivning som den her foreslaaede kunde vi ikke holde tilbage ud fra den Opfattelse, at det ikke var nødvendigt at faa den gennemført, naar det var muligt.

Idet jeg i øvrigt henviser til tidligere Diskussioner om det foreliggende Lovforslags Enkeltheder og til de Diskussioner, der er ført om dette Lovforslags særlige Bestemmelser med Hensyn til Gældsnedskrivning, Krisefond, Pantegælds Medregning i Gældsordningen o. s. v., skal jeg tillade mig at gøre dette høje Tings Medlemmer opmærksom paa Statshusmændenes økonomiske Forhold, de Landbrugere, som staar Regering og Rigsdag, Staten, nærmest. Jeg har tilladt mig at spørge Formanden for det staaende Forretningsudvalg for Statshus-